

VOCEA POPORULUI

№ 14 (1542)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 8 APRILIE 2022

**Atragerea tinerilor specialiști, >> p.3
o prioritate a sindicaliștilor din educație**

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI
NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

**Federația „SINDLEX” și-a trasat >> p.6
obiectivele pentru următorii ani**

Actual

**Sergejus Glovackas:
„Sunt recunoscător
CNSM pentru
efortul depus”**

Biroul Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa și Asia Centrală este foarte recunoscător Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, tuturor sindicaliștilor, care au fost receptivi la apelul de a ajuta refugiații. >> p.2

**„Multe probleme
pot fi soluționate,
dacă există
o conlucrare
între angajatori
și sindicate”**

Igor Zubcu, președintele CNSM, a acordat un interviu portalului Tribuna.md, în care a vorbit despre implementarea obiectivelor stabilite în Strategia CNSM pentru anii 2017-2022. >> p.4

**Salarizarea
egală**

A doua sesiune a celei de-a 4-a Conferințe Mondiale a Femeilor din cadrul ITUC a pus în centrul recuperării și rezilienței post-pandemice un nou contract social, bazat pe egalitate și echitate. >> p.7

**Pe 14 aprilie
este Ziua
expertului judiciar.**

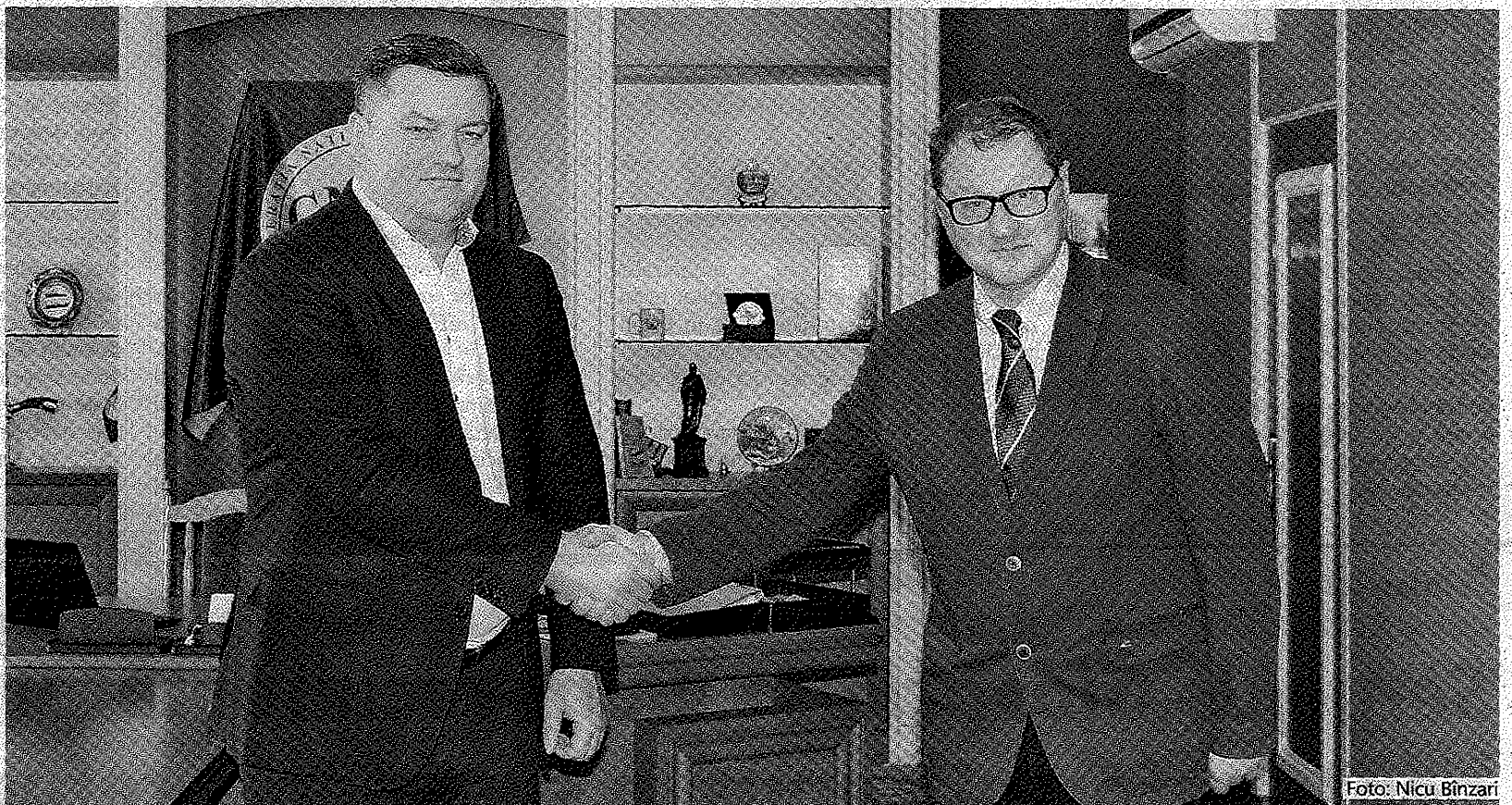

Foto: Nicu Bînzari

OIM consolidează relațiile de cooperare cu CNSM mai ales sub aspect umanitar

„Comitetul Confederal este preocupat de situația social-economică din țară și caută soluții cu partenerii

Natalia HADĂRCA,
n.hadarca@vocea.md

Sindicatelor din Republica Moldova sunt apreciate de Organizația Internațională a Muncii drept parteneri de încredere în soluționarea problemelor sociale, un luptător serios în apărarea drepturilor salariaților și, mai nou, pentru implicarea în gestionarea crizei refugiaților din Ucraina.

În perioada 3-7 aprilie, la Chi-

șinău s-a aflat într-o vizită de lucru Sergejus Glovackas, director al Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa și Asia Centrală (ILO-ACTRAV). Pe agenda sa, a fost acordată o atenție sporită întâlnirilor cu sindicatele. Reprezentantul OIM a avut o întrevedere cu conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, apoi cu membrii Comitetului Confederal al CNSM, a vizitat Institutul Muncii, casele de odihnă de la Vadul lui Vodă și Sanatoriul

„Bucuria-SIND”, unde sunt cazați refugiați din Ucraina.

Problema principală discutată în cadrul întrevederilor a vizat situația ucrainenilor care au fugit din calea războiului și și-au găsit adăpost în Republica Moldova. Referindu-se la poziția oficială a OIM față de ce se întâmplă în țara vecină, Sergejus Glovackas a ținut să-i anunțe pe colegii din Republica Moldova că organizația pe care o reprezintă și-a întrerupt orice colaborare cu reprezentanții Rusiei și

că, în prezent, preocuparea de bază este gestionarea fluxului sporit de refugiați din Ucraina și susținerea Republicii Moldova pentru a face față acestei mari provocări.

De asemenea, s-a acordat atenție subiectului despre consolidarea relațiilor de colaborare dintre CNSM și ILO-ACTRAV, inclusiv perspectivele de colaborare pentru anii 2022-2023 în conformitate cu Strategia CNSM și cu prioritățile pentru această perioadă. >> p.2

**ABONEAZĂ-TE
la „VOCEA POPORULUI”**

Abonament

1 lună - 17,60 lei; 3 luni - 52,80 lei; 6 luni - 105,60 lei.

VOCEA
POPORULUI

RE ÎNDICE DE ABONARE
67798

» ACTIVITATEA CNSM

2

Întâlnire la nivel înalt

OIM consolidează relațiile de cooperare cu CNSM mai ales sub aspect umanitar

(Continuare din pag. 1)

În ziua de 4 aprilie, Sergejus Glovackas, director al Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa și Asia Centrală (ILO-ACTRAV), a avut o întâlnire cu conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Președintele CNSM, Igor Zubcu, a mulțumit OIM pentru susținerea acordată în ultimii ani, pentru diminuarea impactului pandemiei asupra lucrătorilor, membri de sindicat, precum și la implementarea mai multor proiecte comune, pentru disponibilitatea ILO-ACTRAV de a susține inițiativele CNSM privind apărarea drepturilor lucrătorilor la locul de muncă.

Totodată, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, l-a informat pe înaltul oaspete despre rezultatele obținute de sindicate în promovarea drepturilor economice și sociale ale salariaților.

Petru Chiriac, vicepreședinte al CNSM, a vorbit despre pregătirile pentru Congresul IV al CNSM, care va avea loc în luna iunie a acestui an, despre consolidarea mișcării sindicale.

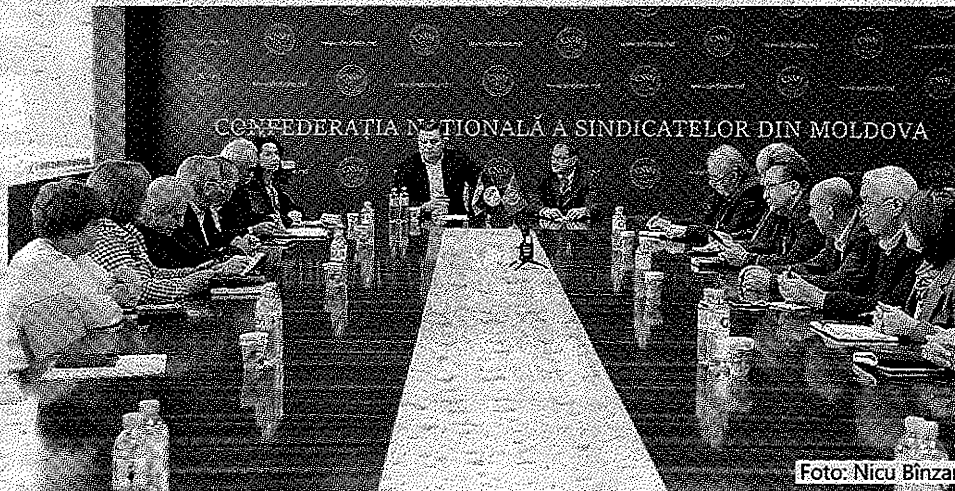

Foto: Nicu Bînzari

Iar Mihail Hîncu, vicepreședinte al CNSM, s-a referit, la rândul său, la organizarea acțiunilor de susținere a refugiaților ucraineni, cazați la sanatoriile aflate în balanța CNSM, precum și la Institutul Muncii, unde până în prezent au fost cazați zilnic sute de refugiați.

Sergejus Glovackas a declarat că Republica Moldova este în prezent țară-tintă pentru Organizația Internațională a

Muncii și e apreciată la nivel internațional în special pentru eforturile în gestionarea crizei refugiaților ucraineni, dar și pentru rezultatele obținute în ultima perioadă în domeniul dialogului social. Și deoarece organizațiile internaționale cunosc bine situația Republicii Moldova și posibilitățile acesteia, au decis să ajute financiar țara noastră în gestionarea crizei refugiaților. Glovackas a informat,

de asemenea, despre intenția OIM de a acorda suport și asistență tehnică CNSM pentru ajutorarea refugiaților ucraineni.

În cadrul întrevederii, conducerea CNSM a mai pus în discuție subiecte precum legislația muncii din Republica Moldova, inspecția muncii, provocările existente pe piața muncii, dezvoltarea relațiilor de colaborare cu partenerii sociali.

De asemenea, Sergejus Glovackas a avut o întâlnire cu membrii Comitetului Confederal al CNSM. S-a discutat, în primul rând, despre acțiunile întreprinse de CNSM și centrele sindicale național-ramurale în susținerea refugiaților ucraineni de pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, membrii Comitetului Confederal l-au informat pe reprezentantul OIM despre situația social-economică, acțiunile îndreptate spre susținerea salariaților, membri de sindicat, în contextul creșterii prețurilor la tarife și resurse energetice, despre problemele cu care se confruntă centrele sindicale național-ramurale la această etapă în apărarea drepturilor lucrătorilor la locul de muncă.

Solidaritate

Sergejus Glovackas: „Sunt recunoscător CNSM pentru efortul depus în susținerea refugiaților”

După întrevederea cu conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și cu membrii Comitetului Confederal al CNSM, Sergejus Glovackas, directorul Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa și Asia Centrală (ILO-ACTRAV) a vizitat Casele de odihnă „Camping” și „Perlele Nistrului”, precum și Stațiunea balneară „Bucuria-Sind” de la Vadul lui Vodă.

Acesta a fost însoțit în timpul vizitei de către Mihail Hîncu, vicepreședinte al CNSM.

Vizita de documentare în aceste locații are loc și în contextul în care Sergejus Glovackas a declarat că intenționează să organizeze aici, în perioada de vară, odihna mai multor copii refugiați din Ucraina.

„Este greu să spun ce m-a marcat, pentru că ne încercăm multe emoții în această perioadă grea. Sunt foarte recunoscător Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, tuturor sindicalistilor, care au fost receptivi la apelul de a ajuta oamenii. Merg de aici cu o idee sigură că urmează să venim cu ajutoare. Totul este acum pe umerii sindicatelor și, știind că nici la ei situația nu este una tocmai ușoară, ne vedem obligați să acordăm asistență. Vom lua în calcul și finanțarea pentru infrastructură, pentru hrană, energie, pentru că oamenii trebuie să fie sătui, la cald și să se afle în siguranță. M-a marcat și faptul că au fost adăpostiți nu doar refugiații ucraineni, dar și de alte naționalități, care au fugit din calea războiului din Ucraina. Republica Moldova nu este o țară mare, bogată, dar ați adăpostit cei mai mulți refugiați rapor-

tat la numărul de locuitori. Este un lucru enorm ceea ce ați făcut”, a afirmat directorul Biroului OIM pentru Europa și Asia Centrală.

„Ne este greu, dar mai greu le este refugiaților

La rândul său, Mihail Hîncu a mulțumit Biroului OIM pentru tot suportul acordat până acum și a făcut o trecere în revistă a situației actuale privind ajutorul acordat de către CNSM pentru refugiații ucraineni.

„ILO-ACTRAV și-a arătat disponibilitatea să ne ajute imediat, fapt pentru care le aducem un cuvânt de recunoștință. Cred că doar împreună putem face lucruri mari. Chiar din primele zile ale războiului din Ucraina, conducerea confederației a decis că în toate cele trei sanatorii pe care le are în gestiune să fie primiți câte o sută de refugiați. Au fost toți receptivi. Până acum, circa 400 de refugiați au trecut pragul acestor sanatorii. Unii au rămas, alții au plecat mai departe, alții au venit.

Sperăm și la susținere din partea autorităților, în ceea ce privește plata pentru gaz, energie electrică. Nouă ne este greu, dar refugiaților le este și mai greu, iar noi trebuie să facem totul ca ei să se simtă bine, să fie în siguranță”, a menționat Mihail Hîncu.

Pe lângă suportul oferit de alte organizații refugiaților, Mihail Hîncu a ținut în mod special să mulțumească și federațiilor sindicale de ramură, care au contribuit cu bani, cu ajutor umanitar. Este vorba de Federația Sindicală a Educației și Științei,

Federația Sindicală „Sănătatea”, Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură, Federația Sindicatelor din Comunicații, Federația Sindicală „Sindex” etc.

Medicul-șef al Sanatoriului „Bucuria-Sind”, Sergiu Costin, ne-a spus că actualmente aici sunt cazați 136 de refugiați ucraineni. Aceștia beneficiază de hrană și de asistență medicală în caz de necesitate.

„Inițial, în primele zile, aveam cazați peste 200 de refugiați. Unii veneau, alții plecau. După care lucrurile s-au stabilizat. Marea majoritate a celor cazați acum sunt mame cu copii, care nu au unde să meargă în altă parte”, a declarat Sergiu Costin.

Sanatoriul are clinică, cantină, sală de concerte, bibliotecă, sală de sport etc.

Galina MUNTEANU

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Reuniune

Atragerea tinerilor specialiști, printre prioritățile sindicaliștilor din educație

Profesorii noștri îmbătrânesc, iar absolvenții universităților nu vin să ocupe locurile vacante. În ultimii ani, majoritatea cadrelor didactice a atins vârsta de pensionare. Potrivit datelor statistice, circa zece la sută dintre profesori sunt tineri cu vârsta sub 30 de ani. Fiecare al patrulea cadru didactic are vârsta de 50-59 de ani. Deși Ministerul Educației și Cercetării susține că întreprinde măsuri pentru a-i atrage pe tineri în sistem, școlile din țară duc lipsă de peste 2300 de profesori. Tinerii specialiști refuză să se angajeze din cauza salariilor mici, a lipsei spațiului locativ, a suprasolicității etc.

Discuții pe marginea acestui subiect, dar și pe alte teme, au avut loc în una din zilele trecute, în cadrul ședinței Consiliului General al Federației Sindicale a Educației și Științei (FSES). Pe ordinea de zi au figurat mai multe chestiuni, cea esențială fiind activitatea comună a Consiliului municipal (CM) al FSES și a Direcției generale educație, tineret și sport de la primăria Chișinău, pentru consolidarea corpului didactic prin atragerea tinerilor specialiști.

La eveniment au participat Anatolie Topală, ministrul Educației și Cercetării, Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Andrei Pavaloi, șef interimar al Direcției generale educație, tineret și sport Chișinău, Eduard Coropceanu, rectorul Universității de Stat din Tiraspol, cu sediul la Chișinău.

mare a cadrelor didactice de vârstă medie, cauzează îmbătrânirea treptată a corpului didactic în sectorul educațional", spune președintele FSES.

Despre lipsa de cadre didactice și îmbătrânirea acestora a accentuat în luarea sa de cuvânt și Margareta Sârbu, președinta Consiliului municipal Chișinău al FSES. „Indiscutabil, este extrem de important aportul pe care îl aduc cadrele cu o vastă experiență în educație, dar prognozele în domeniul resurselor umane pentru următorii ani nu sunt deloc îmbucurătoare. În ultimul an, în școlile din municipiu au fost angajați doar 128 de tineri specialiști, din totalul de circa 400 câți sunt necesari. Și aceasta a rezultat dintr-un efort considerabil depus de către Direcția generală educație, la care ne-am alăturat și noi, cu toate resursele disponi-

Foto: Nicu Bînzari

bile. La nivel de municipiu, am inițiat un șir de proiecte, parteneriate, acțiuni pentru promovarea imaginii cadrului didactic și atragerii în sistem a tinerilor specialiști”, a sunliniat Margareta Sârbu.

Este criză de educatori, de suplinitori, de profesori de matematică, de limba și literatura română, de fizică etc.

În alocuțiunea sa, ministrul Anatolie Topală a menționat că se depun toate eforturile pentru rezolvarea acestei probleme și a îndemnat profesorii să păstreze acea

solidaritate și consolidare de care au dat dovadă și până acum.

S-au făcut unii pași, urmează alții

„S-au făcut unii pași, urmează și alții. Avem cu FSES o colaborare bună. Ne străduim de fiecare dată, atunci când trebuie să fie rezolvate probleme, să discutăm, să vedem care este cea mai bună cale de soluționare. Și ministerul va veni cu noi prevederi pentru tinerii specialiști, dar și acestea care sunt trebuie aduse cât mai mult la cunoștința tinerilor. Cel mai important este ca fiecare instituție, autoritate locală să depună eforturi suplimentare pentru a crea cât mai bune condiții de trai, de muncă, precum și să organizeze o bună primire în colectiv a tinerilor specialiști și să-i susțină în continuare”, a declarat Anatolie Topală.

La ora actuală, în 324 de instituții de învățământ general activează circa 11 mii de cadre didactice, din ele 339 fiind tineri specialiști în primii trei ani de activitate. În medie, angajarea în sistem a tinerilor specialiști rămâne constantă – 270-280 de persoane pe an.

Galina MUNTEANU

Profesorii, tot mai bătrâni

În luarea sa de cuvânt, președintele FSES, Ghenadie Donos, a făcut o retrospectivă a realizărilor sindicatelor în domeniu pentru rezolvarea unor probleme din sistem, dar și a celor rămase pe agendă. Cea mai dureroasă, potrivit lui Donos, ține de lipsa de cadre didactice și de atragerea tinerilor specialiști.

Situația actuală nu ne permite să fim optimiști. Și asta din cauza reformelor interminabile, a finanțării insuficiente, a dotării tehnice a școlilor. A devenit problematică și siguranța psihologică, dar și cea fizică, la locul de muncă. Toate acestea nu motivează tinerii specialiști să vină în sistem. Acest lucru, plus ponderea foarte

Foto: Nicu Bînzari

Bilant

Consiliul Federației SINDASP și-a desemnat delegații la Congresul IV al CNSM

Membrii Consiliului Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova (SINDASP) s-au întrunit, pe 1 aprilie curent, în prima ședință ordinară.

Ordinea de zi a ședinței a cuprins următoarele subiecte: activitatea desfășurată în anul 2021; remanierea în componența Consiliului, raportul statistic privind efectivul sindical; situația privind contractele colective de muncă în asociațiile sindicale, planul de activitate al Federației pentru anul 2022; executarea bugetului sindi-

cal, raportul Comisiei de Cenzori; desemnarea delegaților Federației la Congresul IV al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM); desemnarea reprezentanților Federației în Consiliul General al CNSM și alte activități programate pentru următoarea perioadă.

Vlad Canțir, președintele Federației SINDASP, a prezentat raportul cu privire la rezultatele activității din anul trecut, se arată într-un comunicat al acestei entități sindicale.

În cadrul ședinței, membrii Consiliului au trasat obiectivele pentru

anul 2022. Este vorba de: aprobarea conceptului unui management sindical modern, eficient, democratic și transparent; soluționarea problemelor existente în noul sistem de salarizare; organizarea și desfășurarea multidimensională a activităților de informare și comunicare; instruirea liderilor sindicali pentru formarea unor deprinderi de comunicare eficientă, însușirea unor noi tehnici și procedee de comunicare, precum și utilizarea corectă și eficientă a mijloacelor electronice de comunicare.

La ședință a fost confirmată calitatea de membru al Consiliului

Federației SINDASP pentru Marina Teleucă, președintele Asociației sindicale SINDASP Sângerei. Federația Sindicatelor Anga-

jaților din Serviciile Publice reprezintă un centru sindical național-ramural care reunește 42 de asociații sindicale.

Interviu

Igor ZUBCU:

„Multe probleme pot fi soluționate, dacă există o conlucrare între angajatori și sindicate”

Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a acordat un interviu portalului Tribuna.md, în care a vorbit despre provocările anului 2022, despre priorități, probleme, dar și de ce este necesar de elaborat o aplicație mobilă, grație căreia salariații să poată beneficia de consultații sau să raporteze încălcarea drepturilor.

– **Domnule Zubcu, cum se arată anul 2022 pentru sindicaliști, prin prisma primelor trei luni care deja au trecut?**

– Este un an plin de provocări pentru toată societatea, inclusiv pentru sindicate. Spre regret, consecințele pandemiei vor fi resimțite o perioadă îndelungată de timp și este nevoie de măsuri pentru relansarea economiei și o protecție sporită pentru salariații care contribuie la dezvoltarea economiei naționale. Bunăstarea membrilor de sindicat are de suferit și urmare a crizei energetice și conflictului armat din Ucraina, care au condus la scumpirea în lanț la aproape toate produsele și serviciile furnizate populației. Sindicatele urmează să depună eforturi pentru asigurarea respectării drepturilor salariaților-membri de sindicat și promovarea inițiativelor de sporire a garanțiilor în vederea asigurării unui trai decent salariaților și familiilor acestora prin intermediul unui dialog social cu patronatele și cu factorii de decizie.

– **Recent ați fost ales în calitate de președinte al CNSM. Care sunt prioritățile stabilite în activitatea dvs.?**

– Din start aș dori să menționez că, în calitate de președinte, urmează să depun toate cunoștințele și abilitățile pe care le am pentru a continua implementarea obiectivelor stabilite în Strategia CNSM pentru anii 2017-2022. Accente mai sporite urmează a fi puse pe dezvoltarea dialogului social, care, în ultimii ani, din cauza instabilității politice, lasă de dorit. În acest scop este necesar de a intensifica comunicarea cu instituțiile statului și cu patronatele, astfel încât vocea sindicatelor să fie auzită și să se țină cont de propunerile sindicatelor. De asemenea, sunt necesare acțiuni mai eficiente în vederea promovării negocierilor colective și încheierii contractelor colective de muncă și a convențiilor colective, sporirii continue a garanțiilor în domeniul salarizării atât în sectorul real, cât și în cel bugetar, contribuiri la perfecționarea mecanismelor de asigurare a drepturilor și garanțiilor salariaților, ce vizează: protecția socială, protecția veniturilor, ocuparea în câmpul muncii, securitatea și sănătatea la locul de muncă, dreptul muncii, drepturile sindicale ș. a.

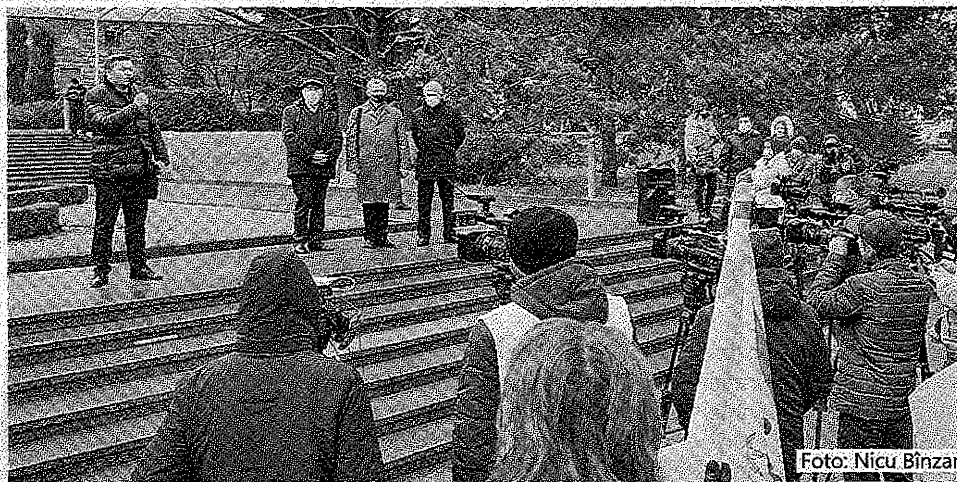
– **Cum ați evalua relația cu partenerii sociali?**

– Scopul final comun al partenerilor sociali este ca Republica Moldova să devină prosperă, cu condiții decente de viață și ca

fiecare persoană să se poată realiza acasă. Pornind de la acest obiectiv, cred că partenerii sociali pot atinge un consens la orice problemă dezbătută. De altfel, constat că atât cu patronatele, cât și cu Guvernul, avem viziuni comune asupra soluțiilor la problemele cu care se confruntă populația la etapa actuală. Este necesar doar să menținem o comunicare permanentă, să ne consultăm reciproc și să evităm luarea deciziilor fără a ține cont de viziunile celorlalți parteneri.

– **Care sunt cele mai grave probleme cu care se confruntă salariații?**

– Problemele cu care se confruntă salariații, actualmente, indiferent de gravitatea lor (grave sau mai puțin grave), țin nemijlocit de drepturile și interesele profesionale, economice și sociale ale acestora. În materia muncii, la etapa actuală, pot fi aduse, ca exemplu, mai multe probleme, și nu mai puțin grave, cu care se confruntă salariații. Acestea se referă inclusiv la: angajarea la un loc de muncă decent; asigurarea garanțiilor la angajare; achitarea la timp și integrală a salariului; oferirea condițiilor sănătoase și nepericuloase de muncă; asigurarea garanțiilor juridice în cazul încetării contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului inclusiv, ca urmare a insolabilității unității etc.

La un protest în fața Parlamentului, la care sindicaliștii au revendicat premiul anual pentru bugetari

Totodată, la etapa actuală, pentru salariați, cel mai problematic este de a face față creșterilor prețurilor și tarifelor. Chiar dacă sindicatele au obținut unele majorări de salarii, acestea au fost erodate de creșterea prețurilor la resursele energetice, gaze, combustibil și, ulterior, la produsele de consum larg și de strictă necesitate. Astfel, pentru sindicate rămâne actuală negocierea unor majorări de salarii și compensații pentru prețurile și tarifele majorate. De ase-

menea, pentru salariați continuă să fie importantă menținerea ocupării și, în final, a locului de muncă în condițiile de pandemie. Urmează și în continuare să asigurăm respectarea drepturilor salariaților în condiții de pandemie, în condițiile de muncă la distanță, de muncă parțială ș. a.

Este necesar să asigurăm să fie respectate drepturile salariaților care își stabilesc dreptul la pensie pentru limită de vârstă și, mai nou, dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă, deoarece avem multe adrese din partea salariaților care consideră că drepturile acestea nu sunt respectate.

– **Care drepturi le sunt cel mai frecvent încălcate? De ce se mai întâmplă acest lucru în anul 2022?**

– Printre cele mai frecvente încălcări se numără: salarizarea, concedierea neregula-

Este alarmant, dar continuă să persiste, în anumite domenii și întreprinderi, restanțe la plata salariilor, circa 105 milioane de lei (de exemplu: la Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în silvicultură ș. a.). Acest fapt este calificat drept „muncă forțată” și nu este acceptabil în secolul XXI. Situația actuală, în ceea ce privește încălcarea drepturilor și a garanțiilor de muncă ale salariaților, ar putea fi diminuată, în primul rând, în cazul în care legislația națională cu privire la Inspectoratul de Stat al Muncii ar fi adusă în concordanță cu normele dreptului internațional, la care Republica Moldova este parte (Convenția nr. 81 și Convenția nr. 129 ale OIM).

– **Ce soluții a identificat CNSM pentru a responsabiliza angajatorii în relația cu angajații, astfel încât drepturile acestora să nu fie încălcate?**

– Menirea constituțională a sindicatelor este de a contribui la apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților în măsura în care ține de competența acestora, și anume – participarea la procesul de elaborare a proiectelor de acte legislative și de alte acte normative care au ca obiectiv reglementarea drepturilor și a intereselor salariaților membri de sindicat, negocierea și încheierea convențiilor colective, exercitarea controlului sindical asupra respectării legislației în domeniu, promovarea inițiativelor legislative în vederea alinării legislației naționale la normele internaționale ale muncii, monitorizarea respectării Convențiilor OIM ratificate de Republica Moldova, sesizarea organismelor internaționale în cazul afectării drepturilor sindicatelor și ale salariaților sau neonorării de către autorități a angajamentelor ce decurg din actele internaționale în domeniu, la care Republica Moldova este parte și altele.

Drepturile și garanțiile atât pentru salariați, cât și pentru angajatori, vor fi asigurate, cu condiția unei comunicări permanente, ce va exclude apariția conflictelor și a neînțelegerilor. Desigur, pentru

5 ACTIVITATEA CNSM

Interviu

« p.4

a fi cât mai clare „regulile de joc”, urmează a fi negociate și încheiate convenții colective și contracte colective de muncă. La etapa actuală, trebuie de lucrat foarte mult pentru a convinge angajatorii că atitudinea corectă față de salariați va avea ca efect creșterea beneficiului patronilor. Dar, concomitent, angajatorii trebuie să înțeleagă că și ei poartă o „responsabilitate socială” față de țară, față de populație: să activeze legal, să plătească impozitele și contribuțiile obligatorii, să participe la proiecte sociale etc.

CNSM pledează, prin acțiunile sale, pentru neadmiterea diminuării drepturilor și a garanțiilor juridice ale salariaților-membri de sindicat, pentru perfecționarea cadrului legislativ privind soluționarea litigiilor individuale și a conflictelor colective de muncă, promovarea ajustării cadrului legislativ în domeniul controlului de stat asupra respectării legislației muncii, prin prisma normelor dreptului internațional, neadmiterea amendării legislației muncii sub pretextul dezvoltării mediului de afaceri și a climatului investitional, care tinde să diminueze nivelul de protecție al salariaților și garanțiile activității sindicale, inițierea procedurii de amendare a Legii sindicatelor în vederea eliminării obstacolelor în realizarea drepturilor constituționale (de a întemeia și de a se afilia la sindicate) și asigurarea respectării prevederilor Convenției nr. 87 OIM, la care Republica Moldova este parte, perfecționarea cadrului legal național pentru asigurarea protecției salariaților în cazul insolvenței angajatorului (constituirea Fondului de garantare a creanțelor salariale).

Ca soluții, care ar responsabiliza angajatorii în relația cu angajații, pot fi menționate:

a) racordarea cât mai urgentă a cadrului normativ național la prevederile Convențiilor OIM nr. 81 privind inspecția muncii în industrie și comerț și nr. 129 privind inspecția muncii în agricultură și fortificarea capacităților instituționale ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

b) crearea cât mai urgentă și punerea în aplicare a Registrului salariaților din Republica Moldova.

– Sunteți în proces de elaborare a unei aplicații mobile speciale. Cum a apărut această idee?

– Pornind de la faptul că generația actuală utilizează pe larg internetul și resursele disponibile online, din experiența altor țări și cu suportul Organizației Internaționale a Muncii, sindicatele din R. Moldova beneficiază de posibilitatea creării unei aplicații mobile ce va servi ca un suport adițional în activitatea noastră de asigurare și promovare a drepturilor și garanțiilor în domeniul muncii și a altor drepturi nemijlocit legate de muncă.

– Cui îi este adresată această aplicație? Va putea fi descărcată gratuit de oricare salariat?

– Aplicația este adresată atât membrilor de sindicat, cât și cetățenilor care nu sunt membri de sindicat, dar sunt interesați de activitățile realizate de CNSM și de noutățile și schimbările

din domeniile muncii și cel social-economic. Aplicația va acorda cetățenilor posibilitatea de a se informa despre activitatea CNSM și a întregii mișcări sindicale, de a fi la curent cu ultimele modificări operate în legislația din domeniile muncii și cel social-economic, de a afla răspuns la cele mai frecvente întrebări referitoare la domeniile vizate. Membrii de sindicat aplicația le va acorda, suplimentar, posibilitatea de a comunica cu CNSM și de a raporta încălcări ale legislației muncii în vigoare.

– Ce informații vor fi disponibile aici?

– Aplicația va fi o sursă de informații utile salariaților, cum sunt: informații despre ultimele modificări operate în cadrul normativ în domeniile muncii, securitate și sănătate în muncă, asigurări sociale, salarizare, ocuparea forței de muncă etc.; răspunsuri la întrebările cele mai frecvente din domeniile muncii și cel social-economic sau la întrebări care, în opinia CNSM, prezintă interes pentru publicul larg. Totodată, aplicația respectivă va permite raportarea încălcărilor drepturilor și a intereselor salariaților-membri de sindicat și contracararea ulterioară a acestora și, prin urmare, va asigura apariția acestor drepturi.

– Credeți că aplicația aceasta va responsabiliza angajatorii în raport cu salariații?

– Bineînțeles, aplicația dată va oferi posibilitatea de a sesiza cazurile de încălcare a legislației muncii. În cazul confirmării celor sesizate de membrii de sindicat, sindicatele vor acorda tot suportul necesar pentru remedierea acestor situații, iar în cazul neconformării, va întreprinde demersurile și acțiunile necesare în vederea responsabilizării, iar în unele cazuri - și sancționării angajatorilor care încalcă flagrant prevederile legale. Cred că multe situații pot fi prevenite și aplanate dacă există o conlucrare între angajatori și organizațiile sindicale.

– Ce planuri are CNSM pentru anul 2022?

– Printre planurile CNSM pentru anul 2022 putem menționa: promovarea încheierii a două convenții colective (nivel național), care au fost elaborate de CNSM și sunt susținute de Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova: „Cu privire la dezvoltarea și promovarea parteneriatului social”; „Cu privire la evidența globală a timpului de muncă”.

De asemenea, planificăm elaborarea și promovarea pentru încheierea unor convenții colective (nivel național) pe alte subiecte din domeniul muncii și cel social-economic, care nu sunt acoperite de legislația în vigoare sau necesită reglementare suplimentară, dar și sporirea garanțiilor minime în domeniul salarizării și al prestațiilor care să asigure un trai decent pentru populația țării.

Sperăm că anul 2022, deși a început foarte greu, va fi unul mai bun pentru salariații din Republica Moldova, iar noi, CNSM, vom depune toate eforturile în acest sens.

– Dle Zubcu, vă mulțumim pentru interviu!

Foto: Nicu Bînzari

Ședință

Securitatea și sănătatea în muncă, punctele vulnerabile în activitatea economică

Precum v-am mai informat, Comitetul Confederal al CNSM a dezbătut, în ultima ședință, de pe 31 martie, mai multe chestiuni.

Menționăm, printre chestiunile importante, Nota informativă cu privire la evoluția indicatorilor care vizează respectarea drepturilor de muncă și social-economice ale membrilor de sindicat, prezentată de Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM.

Între altele, domnia sa a subliniat că, pe parcursul anului trecut, au fost sesizate 72 de cazuri de nerespectare a contractelor colective de muncă. De asemenea, în anul 2021 au fost depistate peste 112 mln. de lei restante la plata salariilor. Patru centre sindicale național-ramurale au negociat, prin convenția colectivă, salariul tarifar pentru categoria I de calificare mai mare decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real.

Importanța contractului colectiv

Sergiu Sainciuc, dar și alți vorbitori, printre care Margareta Strestian, Mihail Lașcu, au relevat importanța contractului colectiv de muncă la nivel național. Între altele, s-a remarcat faptul că în România părțile semnatare ale contractului colectiv de muncă sunt obligate să respecte în totalitate prevederile acestuia, care servesc drept o părghie importantă în reglementarea divergențelor apărute.

Un subiect important discutat de cei prezenți la ședință l-a constituit activitatea Inspectoratului Muncii al Sindicatelor (IMS) în anul 2021. În legătură cu aceasta, a fost prezentat un raport, fiind stabilite obiectivele de activitate al Inspectoratului pentru anul 2022.

Inspectoratul Muncii al Sindicatelor a efectuat, pe parcursul anului trecut, 260 de vizite de lucru vizând respectarea actelor normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. Entitățile vizitate au în total 23587 de salariați, dintre care 20946 sunt membri de sindicat.

În urma vizitelor de lucru, au fost întocmite procese-verbale în care au fost consemnate 6237 de încălcări și abateri de la prevederile actelor normative din domeniul muncii, dintre care 5391 – în domeniul securității și

sănătății în muncă și 846 de încălcări în domeniul relațiilor de muncă.

Pe parcursul anului 2021 angajații Inspectoratului Muncii al Sindicatelor au participat la cercetarea a șapte accidente de muncă, în care au fost implicați opt membri de sindicat. Printre principalele cauze, care conduc direct sau indirect la producerea accidentelor de muncă, sunt efectuarea lucrărilor fără folosirea echipamentelor individuale de protecție, cu abateri de la cerințele minime de securitate și sănătate în muncă și nerespectarea cerințelor tehnologice.

Pe 5 iulie 2021, a fost semnat Acordul de colaborare între CNSM și Inspectoratul de Stat al Muncii. Scopul acordului este colaborarea reciprocă în asigurarea drepturilor salariaților antrenați în câmpul muncii la condiții decente de muncă.

La insistența sindicatelor, începând cu 1 ianuarie 2021, controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul securității și sănătății în muncă a revenit Inspectoratului de Stat al Muncii, în conformitate cu Convenția OIM nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț și Convenția nr. 129 privind inspecția muncii în agricultură, ratificate de Republica Moldova.

”La insistența sindicatelor, controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul securității și sănătății în muncă a revenit Inspectoratului de Stat al Muncii

În ședință a fost examinată, în context, chestiunea privind acordarea ajutorului material familiilor foștilor membri de sindicat care și-au pierdut viața în accidente de muncă în anul 2020.

În altă ordine de idei, liderii sindicali au mai examinat unele chestiuni care vizează structura CNSM: modificarea componenței nominale a Comisiei de Femei a CNSM, precum și componenței nominale a Comisiei de Tineret a CNSM, înlocuirea unui reprezentant al CNSM din componența Consiliului Confederației Generale a Sindicatelor (VKP), alte chestiuni organizatorice.

Cor. VP

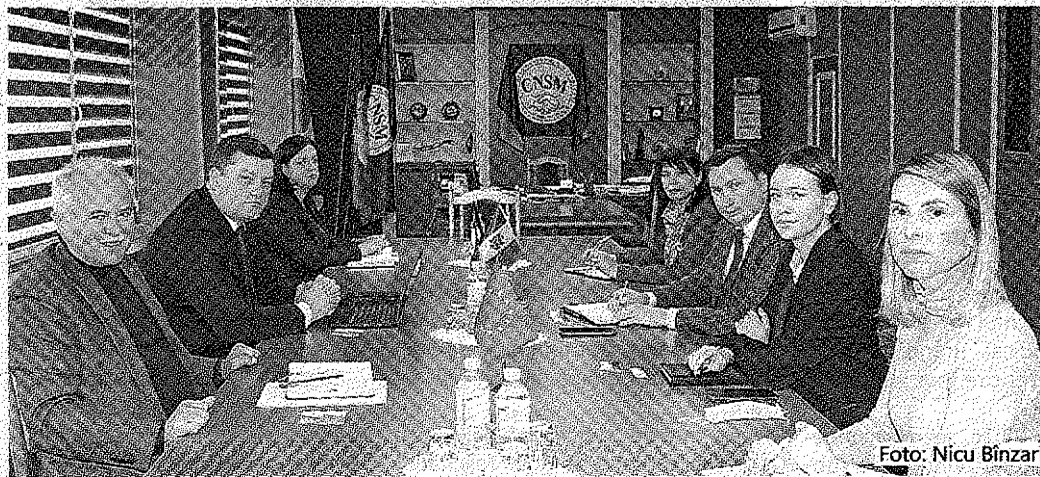

Foto: Nicu Bînzari

În timpul unei întrevederi cu Avocatul Poporului, Cezlav Panico

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 6

Conferința a III-a

Federația „SINDLEX” și-a trasat obiectivele pentru următorii ani

Federația Sindicatelor din Moldova „SINDLEX”, a desfășurat cea de-a III-a Conferință, care a avut menirea de a evalua activitatea pe durata ultimilor cinci ani, de a alege conducerea și a stabili strategia și perspectivele de viitor.

Astfel, Mihail Lașcu a fost reales pentru un nou mandat, în calitate de președinte al Federației Sindicatelor din Moldova „SINDLEX”, cu votul unanim al membrilor prezenți la reuniune. Angela Otean a fost realesă în funcția de secretar general al „SINDLEX”.

Liderul sindical și-a propus pentru următoarea perioadă să fortifice parteneriatul social în ramură, să negocieze noi beneficii pentru salariații membri de sindicat, recrutarea de noi membri, implementarea unor programe și activități de instruire, dezvoltarea politicilor de susținere a tinerilor specialiști și a femeilor, promovarea unor noi parteneriate la nivel internațional.

De asemenea, delegații au audiat raportul de activitate al Consiliului General al Federației „SINDLEX” pentru perioada 2017-2022 și raportul Comisiei de Cenzori privind activitatea financiară a federației. A fost aleasă o nouă componentă a Comisiei de Cenzori și a Consiliului General.

La lucrările Conferinței a participat și Igor Zubcu, președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova. Online au participat reprezentanți ai mai multor organizații parteneriale ale Federației din străinătate, care i-au felicitat pe reprezentanții „SINDLEX” pentru realizări și i-au asigurat de prietenie și conlucrare pe viitor.

Igor Zubcu a adus la cunoștința celor prezenți informații despre activitățile desfășurate de Confederație în ultima perioadă: acțiuni legate de pregătirea pentru

Congresul IV al CNSM din 3 iunie 2022, reluarea activității Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, dezvoltarea relațiilor de colaborare cu partenerii sociali și organizații internaționale etc.

Președintele CNSM l-a felicitat pe Mihail Lașcu pentru încrederea pe care o are din partea membrilor federației și a menționat că „SINDLEX” servește drept un model de practici eficiente în domeniul parteneriatului social pentru întreaga mișcare sindicală.

Mihail Lașcu, la rândul său, copleșit de emoții, a vorbit despre rolul salariaților pe care îi reprezintă în aceste vremuri grele de pandemie și de criza refugiaților ucraineni, despre cei care activează în prima linie și cât de important e ca aceștia să simtă susținerea sindicatelor.

„În ultimii cinci ani, au fost depuse eforturi mari în procesul de negociere cu partenerii sociali pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și a soluționa problemele existente, fiind încheiate mai multe Convenții și Contracte colective de muncă. Avem astăzi peste 20 de mii de membri de sindicat și continuăm să creștem. Pandemia

Foto: Nicu Bînzari

ne-a dat peste cap planurile în ultimii ani, însă, datorită bunei organizări și muncii echipei Federației, am reușit să obținem rezultate concrete”, a menționat Mihail Lașcu.

Delegații la Conferința a III-a au aprobat o Adresare a Federației „SINDLEX” care va fi prezentată Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova. Sindicaliștii vin cu îndemnul către instituțiile statului de a acționa împreună pentru crearea unui dialog eficient dintre Parlamentul Republicii Moldova,

comisiile parlamentare și sindicate, în vederea perfecționării cadrului legal ce vizează drepturile social-economice ale angajaților, membri de sindicat.

La final, conducerea Federației „SINDLEX” a înmănat diplome sindicaliștilor care s-au remarcat în activitatea profesională. Apoi a fost organizat un flashmob, prin care au condamnat războiul din Ucraina, au pledat pentru pace și au chemat părțile implicate să găsească soluții pe calea dialogului.

Cor. VP

Foto: Nicu Bînzari

Conlucrare

Sindicalistele din Ocnîța au abordat teme sensibile: protecția socială și sănătatea

Asociația sindicală raională Ocnîța din cadrul Sindicatului „Viitorul”, organizație membră a Federației „SINDLEX”, a desfășurat recent, cu femeile sindicaliste, în format online, reuniunea cu genericul: „Femeie sunt! Doresc să fiu iubită, protejată în siguranță la ziua de mâine”.

Seminarul a fost moderat de Ecaterina Sturzinschi, președinta Asociației sindicale raionale Ocnîța, care a menționat necesitatea unei întruniri cu sindicalistele, deoarece circa 80% dintre angajații sistemului educațional din raionul Ocnîța, membri de sindicat, sunt femei și au nevoie de protecție social-economică. Femeile au fost informate despre realizarea Contractului colectiv de muncă încheiat de

Asociația sindicală raională Ocnîța a Sindicatului „Viitorul” cu Consiliul Raional Ocnîța și cu Direcția învățământ Ocnîța. S-a menționat, în context, că au fost realizate toate condițiile și beneficiile negociate pentru protecția și susținerea salariaților.

Ion Zaharco, șef al Direcției învățământ din raionul Ocnîța, le-a felicitat și le-a încurajat pe membrele de sindicat să promoveze și în continuare sporirea nivelului de educație, transmitându-le copiilor cunoștințe, competențe de care vor avea nevoie în viață.

Galina Zalevscaia, vicepreședinte al raionului Ocnîța, a invocat că unul din scopurile acestei reuniuni este de a face schimb de experiență și de a încuraja femeile, membre de sindicat, pentru a găsi căi de implementare a bune-

lor practici, în scopul protecției și siguranței femeii la locul de muncă și în societate.

Angela Otean, secretar general al Federației „SINDLEX”, vicepreședinte al Comisiei de Femei din cadrul CNSM, le-a informat pe colegile din Ocnîța despre reușitele obținute de sindicat ca parte a dialogului social. În acest context, un succes considerabil îl reprezintă participarea tot mai mare a femeilor la luarea deciziilor de importanță majoră pentru societate. În continuarea celor menționate, ea a ținut să mulțumească doamnelor pentru activismul în promovarea spiritului sindical, urându-le multă sănătate, fericire, noi realizări și performanțe.

Svetlana Ribac, secretar general al Sindicatului „Viitorul”, a subliniat, în alocațiunea sa, că s-a

îmbunătățit considerabil imaginea femeii, grație implicării active în viața socială. Femeia a devenit mai vizibilă în societatea actuală, demonstrând aptitudini în viața politică, economică și socială a țării.

Cu mesaje, sub formă de dans, poezie, cântece au fost felicitate femeile sindicaliste de către elevii

centrelor de creație a copiilor din Ocnîța și Otaci.

În final, Ecaterina Sturzinschi a dat citire apelului femeilor din Asociația sinicală raională Ocnîța.

Circa 40 de participante au susținut în unanimitate conținutul Apelului și au îndemnat la solidaritate, pentru că numai așa vor putea izbui.

Cor. VP

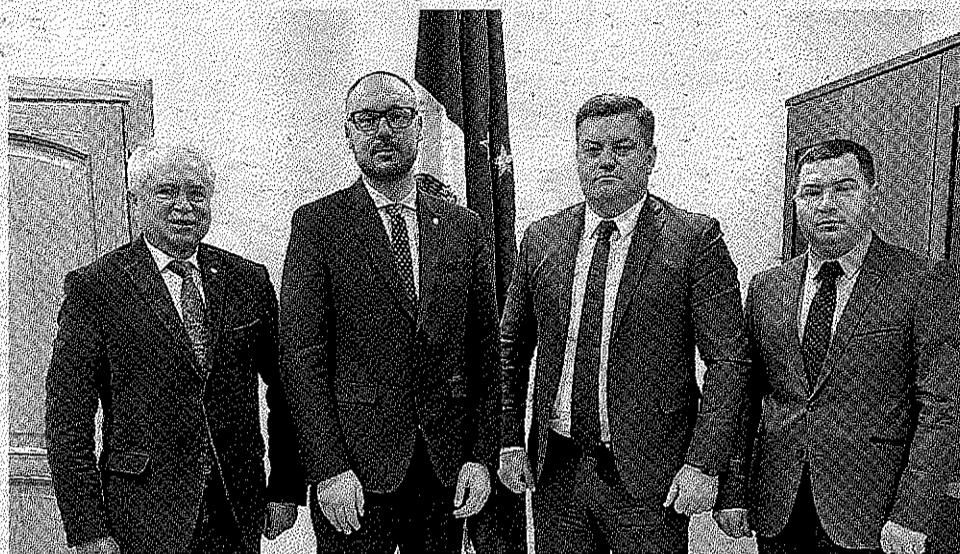
Problemă

Drepturi și impedimente: sindicatele și Ministerul Justiției caută soluții

Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a avut, pe 6 aprilie, o întrevedere cu Sergiu Litvinenco, ministrul Justiției, în cadrul căreia a discutat aspecte legate de aplicarea taxei de înregistrare de stat pentru organizațiile sindicale, în scopul dobândirii statutului de persoană juridică.

CNSM consideră că acest fapt constituie un impediment esențial în realizarea dreptului constituțional al salariaților la întemeierea și afilierea la sindicat. Prin impunerea taxei de înregistrare de stat pentru organizațiile sindicale, în cazul constituirii organizației sindicale sau al modificării statutului acesteia, este afectată grav activitatea sindicatului, al cărui scop, la fel ca și în cazul altor organizații necomerciale care sunt scutite de asemenea taxă, nu este unul comercial sau economic.

Legea sindicatelor nr. 1129/2000 nu stabilește taxă pentru înregistrarea sindicatelor, însă Agenția Servicii Publice (ASP) aplică regula comună pentru înregistrarea persoanelor juridice și organizațiile sindicale, care la depunerea documentelor respective, urmează să prezinte documentul care confirmă achitarea taxei de înregistrare, în valoare de 1149 de lei. Această condiție, care, potrivit ASP, reiese din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor

juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220/2007, constituie un impediment grav în realizarea dreptului salariaților de a întemeia sindicate și o încălcare a normelor internaționale, la care Republica Moldova este parte (Convenția nr. 87/1948 a Organizației Internaționale a Muncii privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical). Potrivit acestei Convenții, dobândirea personalității juridice de către sindicate trebuie să fie doar o chestiune de formalitate, care să nu constituie un obstacol considerabil în dobândirea acestui statut.

Practica legislației naționale anterioare, mai exact, până în 2018, nu a prevăzut plata unei asemenea taxe pentru sindicate.

Mai mult, la ora actuală, organizația sindicală este unica organizație necomercială care achită taxa de înregistrare de stat de 1149 de lei. Pentru comparație servesc unele exemple: în baza Legii nr. 86/2020 și a Legii nr. 125/2007, organizațiile necomerciale și cultele religioase sunt scutite de taxa de înregistrare de stat.

De asemenea, Legea sindicatelor prevede o listă, compusă din trei acte care trebuie prezentate pentru înregistrare, însă organizațiile sindicale sunt impuse să prezinte 8 acte, care de fapt sunt valabile pentru înregistrarea persoanelor juridice (f fondate în scop comercial) și nicidecum a sindicatelor. Un exemplu în acest sens

servește cerința privind prezentarea „actului ce atestă acordarea sediului”. Sau, în cazul când salariații nu dispun de un imobil în proprietate, sau conducătorul nu dorește să-și exprime acordul pentru oferirea sediului, cerința rămâne neindeplinită.

O altă problemă discutată ține de organizațiile sindicale constituite până în 2016, în baza statutelor federațiilor sindicale de ramură. Acestea, în cazul schimbării conducătorului, sunt impuse să-și redobândească personalitatea juridică, în baza prevederilor legislației în vigoare, adică neținându-se cont de principiul neretroactiv al legii.

În acest sens, CNSM a solicitat amendarea art. 10 din Legea sindicatelor pentru ca organizațiile sindicale primare să fie scutite de taxa de înregistrare de stat; simplificarea modalității de dobândire a personalității juridice de către acestea; recunoașterea personalității juridice a sindicatelor constituite în baza prevederilor legale, în vigoare până la 16.12.2016.

Ca rezultat al discuțiilor din timpul întrevederii, CNSM a primit asigurări că propunerile sindicatelor „vor fi examinate astfel încât să fie excluse dificultățile realizării dreptului la constituire a organizațiilor sindicale cu statut de persoană juridică”.

Menționăm că la întrevedere au mai participat Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, și Eugeniu Covrig, șef al Departamentului juridic din cadrul CNSM.

sindicat.md

Sesiune

Salarizarea egală, tranziția justă, abordate de Conferința Mondială a Femeilor din ITUC

A doua sesiune a celei de-a 4-a Conferințe Mondiale a Femeilor din cadrul Confederației Internaționale a Sindicatelor (ITUC) s-a desfășurat online recent, punând în centrul recuperării și rezilienței post-pandemice un nou contract social, bazat pe egalitate și echitate. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a fost reprezentată de Liuba Rotaru, președinta Comisiei de Femei a CNSM.

Dezbaterile în cadrul conferinței s-au axat pe patru teme majore: asigurarea unei remunerații egale pentru muncă de valoare egală și protecție socială sensibilă la gen; construirea leadership-ului transformațional al femeilor în sindicate; justiția climatică și tranziția justă – femeile ca actori pentru o tranziție justă; cum ne asigurăm că egalitatea și echitatea se află în centrul redresării post-pandemice.

Secretarul general al ITUC, Sharan Burrow, a declarat: „Această sesiune analizează modul în care femeile activiste se pot organiza pentru a promova egalitatea de gen și echitatea în unele dintre provocările-cheie pentru mișcarea sindicală și întreaga societate. Aceste provocări rămân pe măsură ce oamenii care lucrează se confruntă cu efectele unei pandemii care a afectat toată lumea, indiferent de

gen sau de alte criterii. Este mai important ca niciodată să lucrăm împreună pentru răspunsuri eficiente și corecte, cu un nou contract social în centrul politicilor de redresare”.

”*Există o necesitate stringentă ca infecția Covid-19 să fie recunoscută drept boală profesională*”

Potrivit Liubei Rotaru, președinta Comisiei de Femei a CNSM, temele abordate în cadrul Conferinței se regăsesc în agenda de priorități și preocupări ale femeilor sindicaliste din Republica Moldova. În cadrul acestei Conferințe, Rotaru a prezentat informații despre activitățile CNSM în domeniul politicilor de susținere a femeilor salariate, subliniind inechitățile care încă mai există în domeniul sistemului public de pensionare, al salarizării, ocupare și promovare a drepturilor femeilor, munca nedeclarată.

Sindicalista a comunicat și despre situația legată de suportul oferit refugiaților ucraineni și despre eforturile mișcării sindicale din Republica Moldova îndreptate spre susținerea lor. Totodată, Liuba Rotaru a ac-

centuat necesitatea stringentă ca infecția Covid-19 să fie recunoscută drept boală profesională, pentru o mai bună protecție a drepturilor și intereselor salariaților.

Cea de-a 4-a Conferință Mondială a Femeilor din cadrul ITUC este o oportunitate importantă pentru femeile sindicaliste din întreaga lume de a discuta și a elabora strategii pentru a promova egalitatea și echitatea de gen în contextul unei crize globale de sănătate, economice și sociale.

Conform unui comunicat al ITUC, Conferința are loc într-un moment crucial pentru lucrători și pentru mișcarea sindicală, deoarece lumea încă nu și-a revenit din

pandemia globală de sănătate, care continuă să provoace boli grave, să afecteze mijloacele de trai și să perturbe activitățile sindicale. Actuala criză de sănătate este agravată de o pierdere fără precedent a locurilor de muncă și a mijloacelor de trai ale lucrătorilor. Înțelegerea impactului de gen al acestei crize este esențială pentru formarea celor mai optime răspunsuri – atât acum, cât și după pandemie.

Următoarea sesiune a celei de-a 4-a Conferințe Mondiale a Femeilor din cadrul ITUC se va desfășura în luna noiembrie 2022.

sindicat.md

Pentatlon modern

O „combinație” de sporturi care nu este la îndemâna oricui

Deși puțini au auzit de această probă sportivă, pentatlonul modern a câștigat inima a zeci de tineri din țara noastră. Aceștia combină cinci exerciții diferite: călărie, scrimă, tir, cros și natație. Toate în aceeași zi, clasamentul făcându-se prin totalizarea punctelor obținute la fiecare probă.

„Este un tip de sport foarte interesant, dar și destul de greu. Copiii încep a veni la noi de la vârsta de 7-8 ani, ca până la 19 ani să practice deja toate tipurile de sport”, ne spune președintele Federației Moldovenești de Pentatlon Modern, Alexei Vasilianov.

Ore în șir de antrenament

Cu floreta în mână și echipați corespunzător își petrec timpul zeci de tineri din Republica Moldova, care zilnic se află ore în șir în sala de antrenamente. Programul începe la ora 6,00, când merg la înot, iar seara au antrenamente la scrimă, călărie, tir sau cros. Deși și-au ales un sport complicat, care presupune cinci tipuri de exerciții diferite, tinerii spun că s-au obișnuit și nu își imaginează viața fără pentatlonul modern. De mici, încep cu un gen sau două genuri de sport, după 18 ani, însă, se antrenează la toate, pentru a participa la competiții.

„Am nouă ani de când practic aceste sporturi. Nu merg doar la înot, pentru că nu am timp dimineață, dar pe restul le împart cu plăcere. Trei zile în săptămână câte trei sau patru ore pe zi. Este ceva care îmi dă putere de viață și mă inspiră”, ne spune Vladimir, unul dintre tinerii pe care i-am găsit în sala de antrenamente.

Deși pare un sport mai mult pentru băieți, și fetele fac performanță. Am surprins și antrenamentul care combină două genuri de sport: aler-

gare și tragere cu arma. În cadrul competițiilor, sportivii alternează, în total trăgând de 20 de ori la țintă cu un pistol cu laser și alergând 3200 m. După o perioadă de pauză din cauza pandemiei de Covid-19, acum sportivii se pregătesc pentru diverse competiții. Valentin vrea să se califice la Jocurile Olimpice de Vară, care vor avea loc peste doi ani la Paris. Deși mai e ceva timp până atunci, tânărul de 23 de ani spune că trebuie să muncească din greu pentru a-și realiza visul.

„Este visul meu. La olimpiadele trecute nu am putut să particip, pentru că era mai complicat și nu aveam pregătirea necesară”, ni s-a destăinuit Valentin.

Și-a dedicat întreaga viață acestui tip de sport

Antrenorul principal al tinerilor, care este și președintele Federației de Pentatlon Modern, și-a dedicat

întreaga viață acestui sport. El este cel care îi înțelege cel mai bine pe sportivi și încearcă să le creeze toate condițiile pentru ca aceștia să poată obține performanțe. „Aveam 11 ani când am început să practic pentatlonul. Mi-am dedicat toată viața acestui sport, pentru că îl iubesc”, ne spune Alexei Vasilianov.

Toate cheltuielile legate de antrenamentele tinerilor sunt suportate de familiile acestora și de Federația de Pentatlon. „Este foarte dificil. Abia de reușim să facem față cu banii pe care îi avem. Prețurile pentru închirierea spațiilor au crescut de două ori în ultimul an și e foarte costisitor. Ar fi bine ca autoritățile să ne scutească de plata chiriei pentru spațiile de antrenament, deoarece mai mult de jumătate din bugetul pe care îl avem anume pentru asta se cheltuiește”, a afirmat antrenorul.

Președintele Federației de Pentatlon Modern spune că au mare noroc de persoanele care direcționează 2% din venit către federație, astfel se mai acoperă ceva din cheltuieli.

„Antrenăm în jur de 80 de copii. E trist și faptul că acest sport nu este susținut suficient de către minister, autoritățile alocând bani doar atunci când sportivii merg la competițiile de anvergură, dar până ajung acolo ei au nevoie de foarte multe antrenamente”, conchide Alexei Vasilianov.

Prima competiție modernă de pentatlon a avut loc la Jocurile Olimpice din 1912. Până în anul 2000, la competiții participau doar bărbații, atunci, însă, s-a introdus și competiția pentru femei.

Galina MUNTEANU

Horoscopul săptămânii

BERBEC

Un val de energie și poftă de viață vă va ajuta să realizați multe lucruri. Fiți atenți cum vă comportați și vă exprimați, pentru că atitudinea voastră ar putea fi înțeleasă greșit. Respectați punctele de vedere și opiniile oamenilor.

TAUR

Această săptămână se va derula în jurul subiectelor de viață ce includ familia și pe cei iubiți. Viața profesională este favorizată, întrucât un aspect ce v-a dat bătăi de cap este pe cale să se rezolve permanent.

GEMENI

Această săptămână va fi una bună pentru voi. În viața personală, vă puteți aștepta la mici dispute cu cei dragi pe subiecte deja existente și care prezentau un sămbure de conflict în ele. Comportamentul potrivit și echilibrat vă va ajuta să mențineți balanța.

RAC

În ultimele săptămâni ați încercat să vă redefiniți obiectivele profesionale. Se creează un nou val de oportunități și veți fi în stare să atrageți interesul oamenilor cu un statut social și financiar ridicat. Vă veți vedea visele devenite realitate.

LEU

S-ar putea să fie nevoie să vă redefiniți brusc scopurile. Dacă sunteți pe cale să călătoriți, veți întâlni oameni interesanți și veți experimenta lucruri importante, deci fiți cu mintea deschisă și spontană. Spre finele săptămânii, idei noi vor da naștere la proiecte care vă vor aduce bucurii și satisfacții.

FECIOARĂ

Mintea voastră este preocupată cu anumite decizii foarte importante, care vă pot schimba viața. Vă veți concentra pe voi înșivă și acum esența voastră interioară ar putea fi afectată de anumite schimbări ce se anunță. Aveți încredere în voi și nu mergeți pe mâna atitudinii și cuvintelor altor oameni.

BALANȚĂ

Dacă v-ați zbatut în ultimul timp să aflați adevărul despre unii oameni sau despre anumite relații profesionale, această săptămână vă va revela acest adevăr. Colaborările vă sunt favorizate. Veți fi în stare să beneficiați la maxim de pe urma lor dacă vă veți prioritiza propriile nevoi și interese.

SCORPION

Multe lucruri se întâmplă și se precipită în bine în viața voastră profesională, unde veți avea ocazia să vă lansați un nou început plin de entuziasm și viitoare beneficii. Comunicarea va avea de suferit și unele neînțelegeri pot solicita discreție și abordare plină de subtilitate și tact.

SĂGETĂTOR

Veți avea multă energie pozitivă, pe care o canalizați în mod potrivit și benefic pentru voi. Nu toată lumea este încântată să vă vadă așa de fericit, iar asta poate crea gelozie și emoții răutăcioase. Mențineți o notă mai discretă, în ciuda a ceea ce simțiți.

CAPRICORN

Concentrați-vă pe aspectele domestice ale vieții voastre. Ați putea organiza o întâlnire acasă la voi, unde vă simțiți bine. E posibil să vă pierdeți cumpătul când vă confrunțați cu unele subiecte din trecut. Mențineți-vă calmul și țineți minte că este doar o fază temporară.

VĂRSĂTOR

Sunteți entuziasmat de posibilitatea de a explora noi situații și noi locuri. Sectorul comunicării este slăbit și unele tensiuni riscă să vă scoată din joc. O întâlnire cu o persoană din trecut, spre finele săptămânii, se va dovedi înălțătoare și benefică.

PEȘTI

Gândiți rațional și nu lăsați planuri mari și oferte ne-realiste să vă distragă de la drumul vostru. Ar putea apărea unele tensiuni din pricina a ce așteaptă altcineva și cum asta se bate cap în cap cu ce este important pentru voi.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Inregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004800040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu postal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 068571475Contabil-șef: Svetlana BĂLAN,
tel.: 069511960Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
tel.: 069610372
Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICAFotoreporter:
Nicolas BÎNZARITehnoredactor:
Sergiu BALTAGADezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Mihail Hîncu;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Stresian;
Nadejda Lavric;
Angela Oțean;
Tatiana Marian.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com. 307

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.